

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 25 MARÇ DE 2022 | Número 160

PÀG. 4 | MONTSE CASTELLÀ

Una crisi de percepció de la realitat

PÀG. 6 | JESUÏTES

Llegaron de noche, la pel·lícula que porta els assassinats de la UCA al cinema

PÀG. 8 | PILARÍN BAYÉS

“Sou molt més cristians del que penseu”

PÀG. 11 | SALVADOR BACARDIT

“El seminari ha de verificar bons candidats des d'un punt de vista humà i psicològic”

PÀG. 21 | ESCOLA CRISTIANA

Renovació de la formació en pastoral educativa

PÀG. 34 | JOSEP GALLIFA

Sant Ignasi i Manresa

El cardenal de Rabat: “Amb Ucraïna es demostra que és possible que Europa aculli tothom” | PÀG. 24

PÒRTIC

Èxit de crítica i públic de la Tribuna Joan Carrera. Aquest divendres s'ha fet la primera de les convocatòries d'aquest nou fòrum i punt de trobada amb el cardenal de Rabat Cristóbal López. Més d'un centenar d'assistents. I una intervenció que no ha decebut per la seva claredat i un llenguatge comprensible per a tothom. Impulsada per una quinzena d'entitats, la Tribuna Joan Carrera és un nova mostra que estem en temps de sumar esforços.

SUMARI

3 Actualitat

Llegaron de noche porta els assassinats dels jesuïtes a la UCA al cinema

Pilarín Bayés: "Sou molt més cristians del que penseu"

Bacardit: "El seminari ha de verificar bons candidats des d'un punt de vista humà i psicològic"

L'Escola Cristiana renova la formació en pastoral educativa

El cardenal de Rabat: "Amb Ucraïna es demostra que és possible que Europa aculli tothom"

Cristóbal López: "L'Església ha d'estar allà on hi ha ferida"

Què sabem de Sant Josep?

4 Panoràmica

Una crisi de percepció de la realitat, per Montse Castellà

Sant Ignasi i Manresa, per Josep Gallifa

36 Recull de premsa

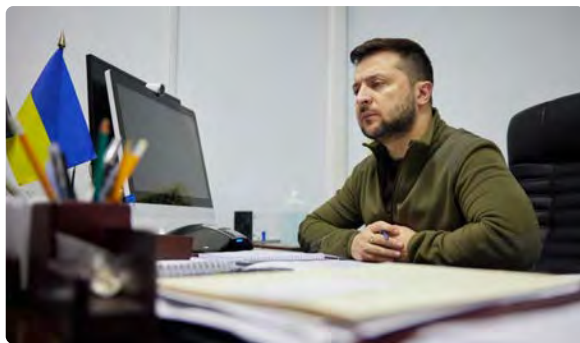
37 La setmana a les xarxes

El monestir de Poblet acull 22 refugiats d'Ucraïna

Aquest cap de setmana han arribat al Monestir de Poblet 22 persones refugiades procedents d'Ucraïna, majoritàriament dones i infants. Durant els pròxims dies es preveu l'arribada d'unes 15 persones més. L'ONG **Coopera** és l'organització que ha gestionat la sortida de la frontera de Polònia i l'arribada de les persones refugiades al monestir cistercenc. La **Fundació Educat** col·labora amb l'ONG i conjuntament han demanat ajuda a la comunitat monàstica. Aquests han cedit 5 pisos de dins el Monestir de Poblet per tal de poder acollir unes 35 persones.

MONESTIR DE POBLET | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Zelenski al Papa: "Vostè és el convidat més esperat a Ucraïna"

Aquest dimarts al matí ha tingut lloc una nova conversa telefònica entre el **papa Francesc** i el president ucraïnès, **Vlodímir Zelenski**. Una conversa en què, segons l'ambaixador d'Ucraïna davant la Santa Seu, **Andrii Yurash**, el president ha dit al Papa que "és el convidat més esperat a Ucraïna". En la connexió per vídeo, el president ha remarcat que el Papa "ha dit paraules molt importants". El president també ha parlat sobre la resistència demostrada pel poble ucraïnès "que s'ha convertit en exèrcit quan ha vist el mal".

VATICAN NEWS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Blanquerna-URL se suma a la campanya de Càritas per ajudar les víctimes d'Ucraïna

Amb l'objectiu d'assolir la xifra de 5.000 euros, Blanquerna-URL s'ha sumat a la campanya de Càritas Diocesana de Barcelona. Una campanya de solidaritat i ajuda a les víctimes civils i refugiats de la guerra d'Ucraïna. "El conflicte que està patint Ucraïna requereix una resposta urgent per evitar una catàstrofe humanitària", asseguren des de la universitat. Amb aquests diners s'espera poder ajudar a garantir l'alimentació, l'aigua potable i els serveis bàsics dels damnificats. "El camí és el diàleg i vetllar per una cultura de la pau", hi afegeixen.

BLANQUERNA-URL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Una crisi de percepció de la realitat

MONTSE CASTELLÀ
A ESPIRITUALS ARA I AQUÍ

Una de les paraules més utilitzades en el nostre vocabulari quotidià és “crisi”: parlem de crisi econòmica, de crisi ecològica o de crisi alimentària. Però, fonamentalment, es tracta d'una crisi de percepció de la realitat.

Des de l'època de Descartes i Newton la nostra percepció del món ha estat basada en una visió mecanicista i fragmentària de la realitat. Hem actuat com si poguéssim conèixer i controlar el món des de fora, hem separat l'objecte de l'observador i hem generat una visió androcèntrica en la qual les dualitats han estat en contraposició: la competitivitat contra la cooperació, la racionalitat contra la intuïció, el gènere masculí

contra el gènere femení, l'anàlisi contra la síntesi. Aquesta percepció dualista ha donat peu a unes societats depredadores basades purament en els interessos econòmics a curt termini que han generat un alt grau de competitivitat i consum frenètic que ens ha portat a una situació sense precedents al llarg de la història: tots som responsables i alhora víctimes de la destrucció del nostre propi planeta. Moltes espècies ja han desaparegut i tots podem sentir, avui més que mai, la fragilitat de la nostra pròpia existència i la de tota la humanitat.

Des de principis del segle XX la nova física està revelant una visió de la realitat, desconcertant

per al pensament occidental, en la qual res es pot comprendre aïlladament, tot està interrelacionat i és interdependent. Estem passant d'una visió fragmentària i mecanicista a una visió integradora i holística de la realitat. Ja en paraules d'Einstein: "Un ésser humà és part d'un tot al que anomenem univers, una part limitada en el temps i l'espai. Aquest ésser humà es percep a si mateix separat de la resta, però això no és sinó una il·lusió òptica de la seva consciència. Aquesta il·lusió és per a nosaltres com una presó que ens limita als nostres de-

sitjos personals i a sentir afecte només per als més pròxims". I afegeix, "La nostra tasca ha de consistir a alliberar-nos d'aquesta presó ampliant els nostres cercles d'amor i compassió fins a abraçar tots els éssers vius i tota la naturalesa en la seva esplendor".

Estem, doncs, immersos en una època que requereix canvis profunds, que ens empenyen vers una percepció de la realitat integradora, en la qual les dualitats es complementen sense perdre la seva especificitat: el cos i la ment, la

ciència i la mística, l'espiritualitat i el compromís social, les religions teistes i les no-teistes, Orient i Occident i així un llarg etcètera. Convergències que ens aporten nous paradigmes i que ens obren a una nova consciència més ampla, a una nova manera de fer i ser.

MONTSE CASTELLÀ -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

**Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!**

**Com? Guardeu el número 693 715 339 a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.**

Llegaron de noche porta els assassinats dels jesuïtes a la UCA al cinema

Amb aire documental, la pel·lícula *Llegaron de noche* d'**Imanol Uribe** s'ha estrenat aquesta setmana al Festival de Màlaga i aquest divendres ho farà en diverses sales del nostre país. El thriller narra la reconstrucció dels assassinats de sis jesuïtes i dues treballadores a la Universitat Centreamericana José Simeón Cañas, la UCA, a San Salvador la matinada del 16 de novembre de 1989. I ho fa a partir de l'única persona que en va ser testimoni: Lucía Barrera. Una nova cinta per a la Mostra de Cinema Espiritual d'aquesta tardor. Els jesuïtes a Catalunya també n'han previst un passi amb col·loqui el dissabte 2 d'abril al Boliche Cinemes; per assistir-hi cal [inscripció](#) prèvia.

Imanol Uribe (San Salvador, 1950), que va estudiar als jesuïtes, ha portat al cinema la història dels màrtirs de la UCA. I ho ha fet des d'un estil narratiu explícit, sense estalviar la cruesa del relat i, alhora, sense caure en emotivitats superficials. Uribe ha optat per una banda sonora de presència discreta. Potser perquè en context de repressió i de guerra civil el silenci també parla. Un silenci que també descrivia l'escriptor salvadorenc **Jorge Galán** el 2017 quan va presentar la seva novel·la *Noviembre* a Barcelona. L'autor va

explicar en [entrevista a Catalunya Religió](#) que el cas Ellacuría és “una història de sacrifici que commou”. Galán va recollir molts testimonis i els va publicar, encara que s’hi jugués la pell. Ara, el director de *Llegaron de noche* ha explicat que va descobrir el personatge de Lucía amb aquesta novel·la. I s’apunta al cinema compromès.

La melodia de la pel·lícula resa una de les frases més dramàtiques que interpreta **Juana Acosta** en el paper de Lucía: “Es la verdad la que insiste, la verdad que se empeña, la verdad que quiere ser dicha, la verdad que quiere ser oída, la verdad que pelea por salir”. La protagonista defensa aquest principi des de la humilitat del personatge, que treballa en el servei de neteja de la universitat. Però també a la desesperada, davant d’un poder que coacciona perquè modifiqui el seu testimoni. Llum i taquígrafs. Els serveis d’intel·ligència americans, amb connivència amb l’exèrcit salvadorenc la retenen en un hotel. És a Miami, als Estats Units, on ha fugit buscant protecció i on li prenen declaració del què va veure aquella nit.

La fràgil veritat en temps de guerra

La tensió de l’argument gira entorn d’aquests interrogatoris, que presenten els fets en comp-

ta-gotes, i que mostren com n’és de fràgil la veritat. I la distància que hi pot haver entre els fets reals i allò que es vol explicar des de l’òptica del poder. La pel·lícula mostra on queda la veritat en context de guerra, quan la dictadura s’imposa. I fins on pot arribar la manipulació informativa, quan va de bracet d’un poder corrupte.

La pel·lícula no discuteix sobre quin va ser el paper dels jesuïtes en aquest conflicte. L’apunta amb subtileza quan veiem “Ellacu”, el pare **Ignacio Ellacuría -Karra Elejalde-**, com a rector de la universitat. En una escena a classe, defensa davant dels alumnes que la lluita per la pau no pot ser sinó és amb justícia i sense armes. En un entorn de manca de llibertat i pobresa, assegura que no es pot restar valor als arguments que reivindica la guerrilla, però es desmarca dels mètodes de la lluita armada.

També veiem el sermó del provincial, **José María Tojeira -Carmelo Gómez-**, a l’enterrament dels seus companys jesuïtes i de la resta de víctimes. Una celebració que va ser televisada i en què el jesuïta va reivindicar que l’esperit de justícia dels assassinats continuava ben viu. Tojeira continuaria l’obra d’Ellacuría com a rector de la UCA.

En el repertori també destaca el personatge del pare **Paul Tipton -Ben Temple-**, president de l’Associació d’Instituts i Universitats jesuïtes dels Estats Units. Aquest jesuïta irlandès, personatge influent i de caràcter, garantirà la seguretat de Lucía i la seva família a Miami. Una figura que va exercir de mediador en un entorn de mentides i d’interessos polítics i econòmics.

En tot el relat, la dimensió religiosa ajuda a presentar bonhomia i honestat. La mateixa protagonista repeteix en els interrogatoris que les víctimes eren bones persones, que l’havien ajudat sempre i que no haurien fet cap mal a ningú. Aquest és el regust agredolç de conèixer-ne la història: saber que van ser morts gratuïtes, que durant molt de temps van quedar impunes. I, ahora, veure com la seva memòria segueix viva i serveix per explicar que la vida religiosa es fa present, molt sovint, allà on ningú no hi voldria estar.

Recupereu la conversa sobre la pel·lícula amb el director d’Animaset **Jordi Roigé** a [La Rebotiga](#) d’aquest dijous.

FOTOGRAFIA: TV3.

Pilarín Bayés: “Sou molt més cristians del que penseu”

“La Pilarín és una de les cristianes més autèntiques que conec”. Així ho assegura **Maria Sala**, filla de la **Pilarín Bayés**, al **documental** ‘La Pilarin’ que s’ha estrenat aquest dimarts al vespre a TV3. El llargmetratge té per objectiu acostar la vida de la dibuixant als espectadors. En la peça audiovisual, Bayés dedica part del seu testimoni a parlar de la fe i la figura de Jesús. Explica que a moltes persones que no es consideren creients els diria: “Sou molt més cristians del que penseu”.

Sobre les creences, Pilarín recorda una idea de l'escriptor **Miguel de Unamuno**: “No cal que tu creguis en Déu, el que és important és que Déu cregui en tu”, diu. En aquest sentit, assegura que “Déu creu en la gent i els veu bona gent”. Es compara amb la gent que no va a missa i bromeja: “Jo vaig a missa, però no et creguis que soc molt bona dona, soc corrent”. En canvi, “veig a gent que no va a missa, però ajuden els altres, es preocupen de temes d'altra gent”. Per a ella, a tota aquesta gent, “Déu se’ls mira amb molts bons ulls”.

La dibuixant explica que va a missa cada dia, però que no ho sent “com una obligació”. “És un privilegi que tinc”, diu. Precisament parla del missatge de l'evangeli que, segons la il·lustrado-

ra, “pot tenir tota mena d’interpretacions”. “És tan ric que mai no s’acaba el pou de saviesa que ofereix”, hi afegeix. El documental recorda una de les entrevistes a Pilarín en què afirmava que una de les seves aspiracions era fer un llibre sobre Jesús. “Potser abans que s’acabi la meua vida professional podem aconseguir fer-ho”, deia en aquell moment.

Margarida Sala, filla de Bayés, destaca la valentia de la seva mare. “Anar a missa als anys 60 o 70 si eres un intel·lectual quedava molt malament”. “No estava de moda”, però “ella va a la seva”, hi afegeix. La defineix com una “progre de bona fe”.

“L’àvia em va batejar a la pica del lavabo”

“A mi l’Església no m’interessa”. Es mostra contundent la família de Pilarín Bayés sobre la ins-

titució eclesial. “A mi el que m’interessa és la figura de Jesús i la meua mare me l’ha descobert molt”, explica Maria Sala. De fet, les filles de la dibuixant expliquen que, durant la infància, la família anava a missa cada diumenge: “Amb ressaca i tot hi anàvem”. Una obligació que es va mantenir fins que “un dia ens vam rebel·lar”. Així, el documental mostra l’interès de Pilarín Bayés per transmetre les tradicions catòliques a la família. “L’àvia em va batejar a la pica del lavabo”, bromeja una de les netes.

Al llarg de tota la peça audiovisual s’explicita la capacitat de Pilarín de dibuixar. “Té una facilitat enorme de captar les imatges”, explica el fundador de l’editorial Mediterrània. Entre els testimonis hi ha també Antoni Bayés, germà de la Pilarín, que assegura que “els dibuixos són macos, però veure-la dibuixar encara és millor”.

Un documental en coproducció

‘La Pilarin’ ha estat ideat i dirigit per **Dani Feixas**. És una producció de Televisió de Catalunya en coproducció amb Astronau Films, amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l’Institut Català de les Indústries Culturals (ICEC) i el suport de la Universitat de Vic, l’Ajuntament de Vic, la Fundació Privada Girbau i l’Ajuntament de Tona.

● ÀLBUMS IL·LUSTRATS

● FRUITES I VERDURES

● ALA DELTA SÈRIE TARONJA

● ALA DELTA SÈRIE ROJA

Una primavera plena de novetats per llegir

Libres que fan lectors

BAULA

● ALA DELTA SÈRIE BLAVA

● ALA DELTA SÈRIE VERDA

Bacardit: “El seminari ha de verificar bons candidats des d’un punt de vista humà i psicològic”

Quina formació reben els futurs capellans? Segons apunta **Salvador Bacardit** en aquesta entrevista, el seminari és una “realitat diocesana que sempre preocupa”. Nascut a Barcelona el 1952, és **rector del seminari de Barcelona** des del curs 2020-2021, delegat per al clergat d’aquesta diòcesi i formador del curs introductor per als nous candidats de tot Catalunya. Aquest cap de setmana l’Església ha celebrat el Dia del Seminari i a Barcelona s’han **ordenat tres nous diaques**. Però, com estan els seminaris a Catalunya? Quins perfils hi arriben i què els demanen? Com s’encarreguen de verificar vocacions en aquests sis anys de formació?

Ja fa temps que el nostre país compta amb tres seminaris. El Seminari Interdiocesà, situat a Barcelona, al carrer Casp amb Bailèn de Barcelona, on conviuen els seminaristes de la gran majoria de diòcesis. Terrassa té seminari propi a Valldoreix. I Barcelona i Sant Feliu el comparteixen al carrer Diputació. Els rectors i formadors d’aquests tres seminaris fan el seguiment dels 57 candidats que en aquests moments es formen per al sacerdoci. I els proposen diverses activitats i formació conjunta. Com el propèdètic o introductor, el primer curs al semina-

ri, que enguany compta amb 12 nous alumnes. La formació acadèmica posterior depèn de l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

Com està el seminari?

El Seminari de Barcelona me l'he estimat sempre, m'hi sento proper i implicat. No només perquè m'hi vaig formar; és la realitat diocesana que sempre més preocupa, en el bon sentit. En aquest segon curs com a rector, gràcies a Déu i de la col·laboració dels seminaristes i de l'equip de formadors, tenim un bon ambient de convivència a la casa.

Com us organitzeu?

La casa la formem tres comunitats, amb els corresponents formadors de les etapes: el propedèutic, l'etapa intermitja de filosofia i els que acaben amb teologia. En diem Sant Miquel, Sant Josep Oriol i Sant Josep de la Muntanya. Es fan activitats per comunitats i també en fem tots junts, per exemple, les celebracions de l'eucaristia, pregàries, els àpats, des del confinament per motius de distància, vam continuar

fent-ho pràcticament tots junts i ho anem mantenint. La diversitat d'edats i de procedència és una riquesa.

D'on venen els candidats?

Potser seria millor que al seminari hi hagués més diversitat encara... Venen vocacions de famílies més motivades, on hi ha comunitats, grups i moviments que treballen més la dimensió vocacional. Aquí tens factors que expliquen l'origen i procedència dels candidats al seminari.

D'altres potser ni la família ni cap grup els havia acompanyat, però, per un procés de conversió personal, entren a la vida cristiana, a formar part de l'Església, i descobreixen aquesta crida de Déu. Els darrers anys veiem aquests casos en més nois.

Seguiu un esquema de formació que ve del Vaticà...

La Conferència Episcopal Espanyola en fa una aplicació i després hi ha aquesta última edició, publicada pel CPL, en català: *Formar pastors missioners*, que és l'actualització de tots els do-

cuments que s'han anat elaborant fins ara, el que se'n diu la *Ratio fundamentalis* del pla de formació dels futurs capellans.

Inclou tres etapes. Abans de la part acadèmica, de filosofia i teologia, hi ha un primer curs que en diem introductori o propedèutic. Serveix per fer un discerniment amb unes matèries introductòries a la història de l'Església i la seva estructura, als mitjans de comunicació, als documents d'Església del catecisme, del ministeri ordenat...

En què ha canviat els darrers anys la formació en el seminari?

Potser els canvis es noten més en l'aplicació d'aquest pla de formació, que és el que tenim escrit en el Reglament. En el cas de Barcelona, el tenim en aplicació *Ad experimentum*, des de l'any passat. Aquí hi ha com ens organitzem: funcionament, horaris, activitats pastorals, la part acadèmica del curs introductori i dels altres cursos de filosofia i teologia, la direcció espiritual... Si ho comparem amb abans, el règim intern del seminari és més flexible, més lliure: els caps de setmana van a les parròquies, a les

famílies, es poden trobar amb els seus amics. Abans hi havia més un règim d'internat. Des de fa anys tenen altres activitats fora d'aquí.

D'on provenen, els candidats? Tenen cultura de parròquia, de treball en equip, de grups, d'un cert activisme eclesial? O són paracaigudistes?

En aquest primer curs hi ha molta diversitat d'edats. Hi ha algun jove de menys de 19 anys i alguns més grans de cinquanta. Jo, a més de rector, estic més a prop seu com a formador del propedèutic, dels nous. Veiem que aquesta diversitat de procedències i d'edats és una bona experiència per tots, pels més grans i pels joves. Hi ha un clima molt saludable de convivència, de fraternitat. Comparteixen les històries de cadascú, la història més biogràfica, familiar i vocacional. Això facilita molt l'objectiu d'aquest curs: que es coneguïn més entre ells, que el seminari els coneguem més i que ens ajudi a veure si realment aquest és el seu camí.

El seminari també serveix per verificar aquestes vocacions. És un temps de formació encaminat a que puguin arribar al presbiterat, però

si en alguns casos no es veu, per part seva o nostra, marxen i no passa res. És un dels objectius del seminari: comprovar, verificar aquesta crida de Déu a partir de l'experiència i, sobretot, de la relació amb els companys, perquè és un dels millors moments de discerniment.

“ÉS IMPORTANT SABER QUE SÓN UNS BONS CANDIDATS DES D'UN PUNT DE VISTA HUMÀ I PSICOLÒGIC”

L'autoconeixement és un dels objectius del seminari?

Que es coneguïn bé ells mateixos és sempre una tasca que mai acabem de fer del tot. Poden haver factors que condicionen molt; en el terreny psicològic, de l'inconscient... Hi ha factors de les nostres històries familiars, de la infància, que si es treballen poden evitar que algunes persones pateixin o facin patir més del compte als altres. Amb molts temes que lamentablement estan en l'actualitat de l'Església, de denúncies per abusos, etc., fan pensar: “Això no es podria haver pogut preveure

abans? En persones que tenen dificultats, no hi ha hagut un filtre al seminari per constatar aquests problemes?”

Des del Sant Pare fins als bisbes i amb aquest pla de formació això s'ha de fer: s'ha de verificar, no només la vocació des del punt de vista espiritual, sinó l'estructura humana de cada candidat. Perquè l'Església pugui acceptar aquests candidats sense cap preocupació. És important saber que són uns bons candidats des d'un punt de vista humà i psicològic. Al primer curs, a més de la formació espiritual i acadèmica, fem unes valoracions psicològiques. És un requisit del pla de formació.

Ho feu amb la Fundació Vidal i Barraquer?

Amb la Fundació Vidal i Barraquer i després hi ha altres dos camins per fer aquestes valoracions. Treballem amb la psiquiatra Montserrat Lafuente, que té una consulta on fa les valoracions psicològiques; i el pare franciscà Bernardino Hospital, que també és psicòleg. Tal com indica aquest pla de formació ells poden escollir. Els fan unes entrevistes i després, sempre que vulguin -i en principi sempre ho accepten-

parlem amb els formadors d'aquest informe. És una altra eina molt útil perquè es coneguin millor, quines dificultats tenen i quines recomanacions fan aquests experts.

En aquesta primera etapa, com s'ajuden entre companys?

La mateixa vida comunitària ajuda molt. Alguns d'ells vivien en família o els més grans vivien sols i el posar-se a viure en comú no és fàcil. Però és un aprenentatge que els ha de servir després pel seu futur. Justament, amb el tema del sínode, el dia del Seminari hem agafat aquest eslògan: 'Sacerdots al servei d'Església en camí'. Això s'ha de començar a aplicar i a compartir al seminari. Si són persones que tendeixen a aïllar-se i els costa molt conviure amb els companys potser són més cridats a un altre tipus de vocació.

Quan surten del seminari, en canvi, la majoria de capellans viuen sols. És un bon model o s'hauria de pensar?

Els bisbes sempre valoren que els capellans després de l'ordenació puguin viure acom-

panyats per altres mossens i parròquies, en grups... S'ha de veure si totalment, en comunitats de vida, o en els àpats, en moments que hi pugui haver una relació més fraterna i propera. Això es recomana des de sempre, però la realitat és que no és fàcil.

Quins problemes concrets ho impedeixen?

La vida dispersa de l'activitat pastoral, en diferents parròquies, els horaris, els ritmes de vida que porten fan difícil la convivència en grups de capellans. Encara que no som religiosos, i no hi ha un compromís de viure en comunitat, nosaltres ho valorem, sempre que hi estiguin disposats. Alguns tenen problemes familiars, o els costa molt de compartir amb els altres companys, es respecta una vida més en solitud. Però no és recomanable. La soledat pot portar més aviat alguns moments de crisi, que et sentis desprotegit a nivell humà, espiritual...

Com ho treballeu?

Amb el clergat de Barcelona després de l'ordenació fem trobades amb el cardenal i els bisbes auxiliars, recessos, exercicis, trobades de refle-

xió pastoral, alguna sortida, vacances a l'estiu... Tot això ho promovem des de la diòcesi. Si l'experiència del seminari ha sigut bona, després tenen ganes de continuar-ho fent. Si pel que sigui els ha costat molt, el més fàcil és que es vagin aïllant. És una assignatura pendent facilitar que hi hagi condicions suficients: rectories, cases en què cadascú tingui el seu espai propi i espais en comú pels àpats, la pregària, la convivència... Combinar una certa vida personal i una vida en comú.

"L'ESGLÉSIA S'HA DE GUANYAR A POLS QUE EL SEU TESTIMONI SIGUI MÉS CREÏBLE"

Com a delegat del clergat, què és el que més us preocupa, avui, de l'experiència dels capellans que ja estan funcionant?

La principal preocupació és com arribar a la gent. Posem la vida al servei de les nostres comunitats. Però no només per mantenir el culte, sinó per arribar a la gent que se sent allunyada de l'Església. És l'evangelització de les perifèri-

es amb què tan insisteix el Sant Pare. Costa sortir a anunciar l'evangeli en aquests ambients que potser són més crítics amb l'Església. És més còmode quedar-nos amb els qui ja tenim, la gent que ens valora, la gent de missa... Com aconseguim arribar a més gent i no caure en una pastoral de manteniment? La pastoral de joves amb els diferents ambients de barri, a la ciutat, això costa. El repte és coordinar aquesta feina d'evangelització.

Com porten, en general, la col·laboració o el treball en equip, amb els laics? Dins de la parròquia és fàcil crear relacions asimètriques: el rector és el rector.

Si busquem una evangelització de sortir enfora, s'ha de fer amb els mateixos laics, amb les famílies, amb l'escola, amb tots els ambients culturals i socials. Que per les obres ens coneguïn. Amb missatges de bona voluntat o en l'àmbit religiós només arribem a la gent de sempre. Cal una presència més significativa, amb el món social, pastoral, comunicatiu... S'està fent molta feina, però a vegades potser és molt discreta. En els ambients europeus, amb complex d'inferioritat, hem perdut el prestigi que teníem fa

TROBADA DELS SEMINARIS DE CATALUNYA
AL SEMINARI DIOCESÀ DE TERRASSA,
DIJOUS PASSAT.

anys. I en aquest sentit, millor: l'Església s'ha de guanyar a pols que el seu testimoni sigui més creïble. No estem en un moment de gaire bona imatge, però cal superar aquestes barreres, sumar esforços, ser més creatius, amb mètodes pastorals.

Que hi hagi una mala imatge pública projectada de l'Església, com afecta l'estat d'ànim dels que s'apunten al seminari?

El perill és el replegament. Anar a les coses segures, al nostre terreny, on ens trobem més a gust,

més tranquils. Popularment se'n diu quedar-nos a la sagristia. A vegades alguns dels candidats que venen d'ambients justament més allunyats i pobres amb la fe prefereixen aquesta seguretat; i això no és bo ni per ells ni per la gent. S'ha de fer un esforç per superar aquestes situacions, amb una presència més testimonial, més creativa, més joiosa, més esperançada.

La millor estratègia continua sent la dels primers deixebles: mireu-los com s'estimen, veniu i veureu. Que la gent que ens coneix trobi un clima de fraternitat i positiu a les parròquies i al seminari. Amb una presència transformadora que doni el millor que tenim: la frescor de l'evangeli, una vida més justa per tothom. Posar la vida al servei d'aquest treball apostòlic, militar per aquesta causa del Regne de Déu, tot aquest missatge, si la gent el capta, continua tenint molta actualitat. La llàstima és que potser no estem presentant-ho amb prou entusiasme i potser les adversitats són molt fortes i ens ho fan difícil, no?

"ALS SEMINARISTES ELS DIC QUE ELS PARES DE FAMÍLIA TAMBÉ RENUNCIEN A MOLTES COSES"

Circula la idea que fer-se capellà és la millor de les vocacions possibles: la més autèntica i la que més renúncies implica. Ho expliquen així al seminari?

És veritat. Ho presentem així com a campanya vocacional, però hi segueix una reflexió. Diem "el camí veritable", però el camí veritable és el de Jesucrist: "Jo soc el camí, la veritat i la vida". Tots els que seguim a Jesús, tots els batejats, seguim el camí de Jesús. Les vocacions per seguir Jesús són diverses i totes són igualment importants i complementàries. Consagrar la vida a Déu vol dir dedicar-t'hi del tot i això comporta unes renúncies. Ara, als seminaristes els dic que els pares de família també renuncien a moltes coses. Què farien si estiguessin sols? Potser tindrien una vida més còmode. Les renúncies hi són: el celibat, el fet de no tenir una família pròpia, però en canvi també tenim una disponibilitat diferent a d'altres vocacions. Certament no es pot dir que sigui la millor, però potser és la manera més generosa d'entregar-nos.

Els seminaristes són conscients de en quin món viuen?

Alguns d'ells per edat ja han treballat o han fet estudis universitaris, ho porten ja en el seu pro-

pi bagatge. Els que estan al seminari i són més joves, mirem que se'ls complementi la formació per sintonitzar bé amb els reptes socials i cultura. És molt important: la vocació del clergat diocesà és estar a la societat. *Secular* vol dir que estàs enmig del segle, de les coses temporals. Has de tenir sintonia amb les preocupacions de la gent. El mateix culte ben entès ha de partir de la vida de les persones, i després que sigui una manera d'il·luminar el camí de compromís dels laics i de les altres vocacions.

La figura de delegat del clergat seria una mena de Síndic de Greuges dels capellans? Si algú ha viscut una situació de conflicte amb el seu rector, ha de venir a parlar amb vostè?

Si hi ha alguna queixa o situació de dificultat m'arriba i mirem de canalitzar-ho. Els que s'ha de mirar que estiguin ben acollits i adaptats són els que arriben de fora: atenem uns 25 mossens que arriben d'altres països i continents. Alguns venen d'Àfrica, d'Àsia, d'Amèrica a fer estudis i a col·laborar pastoralment. Hi ha una primera acollida: papers, el tema econòmic, l'adaptació cultural, l'adaptació a la nostra realitat pastoral, que és molt diferent de la dels seus països d'origen. Més que per dificultats o queixes, el delegat del clergat és una tasca d'acompanyament, de suport, d'estímul.

Us trobeu algú que triï venir aquí a fer de capellà per una motivació econòmica, com una feina?

En alguns moments s'havia fet una campanya, penso, bastant desafortunada, que deia 'Fes-te capellà, una feina segura'. En el sentit de que tindries la vida resolta. És un mal enfocament, buscar ser capellà per tenir un modus vivendi. Amb l'aportació que ens fa el bisbat podem viure bé, tenim una certa tranquil·litat; en canvi els laics potser estan més en situació de precarietat, a la intempèrie social i econòmicament. Però tampoc no tindria sentit que un pensés només en la nòmina, seria un enfocament totalment equivocat de què vol dir la vocació al sacerdoci.

Com trebal·leu l'educació afectiva dels seminaristes?

Quan tractem temes de formació, amb la valoració psicològica, hi ha una part sobre la qüestió afectiva i sexual de la persona, com a seminaristes i futurs capellans. Hi ha aquest informe psicològic i preveiem unes sessions sobre aquests temes. Ha vingut la professora de

moral **Margarita Bofarull**, un metge, el doctor **Josep Maria Simón**, la psicològica **Sonsoles Gallo**, la psiquiatra **Montserrat Lafuente**. Hem fet quatre sessions d'aquest tema en dos cursos. Hi anem treballant.

També hi ha l'acompanyament des de la direcció espiritual en què surten aquests temes. Forma part de la nostra realitat com a persones. Al seminari els nois agraeixen que tractem aquests temes amb llibertat i franquesa. Com que l'ambient no ens acompanya gaire, això ha de quedar molt clar: que és una opció lliure, que no busquem cap mena de refugi ni compensacions, que no hi ha cap desequilibri que pugui portar problemes a un mateix o als altres... És un tema que treballem molt i és un dels objectius d'aquesta formació al seminari.

Què diu la normativa en el cas que un candidat sigui homosexual? Pot cursar aquesta formació sense impediments?

Si un reconeix que té aquesta tendència clarament manifestada, que la viu i la pateix d'alguna manera, això pot arribar a ser una dificultat. En els documents, l'Església recomana que no

puguin accedir al ministeri persones que tinguin un exercici o pràctica de l'homosexualitat. Actualitzada, vigent o permanent. Una altra cosa són episodis o experiències d'etapes anteriors. Cada cas pot ser diferent. És bo parlar-ne, forma part del context actual: aquestes persones han de ser acceptades, han de ser excloses, les hem d'acompanyar? Fins a quin punt pot ser un impediment això? El celibat ha de ser una opció clara, quan un vol dedicar-se lliurement als altres, però no per inseguretats de la seva vida afectiva o sexual, o amb la parella o matrimoni.

Però seria equivalent al que es demana a una persona heterosexual: el celibat s'exigeix a tots d'entrada.

La renúncia que comporta el celibat a la vida efectiva i sexual és per a tots. El que passa és que la renúncia al matrimoni en aquest sentit et permet més llibertat. L'altra opció pot semblar una manera de sublimar una situació difícil de viure culturalment o, encara avui, familiarment. A vegades es deia: "Mira, entra al seminari i d'això no en parlis amb ningú". I després venien problemes. Perquè no és una opció

del tot lliure. És una manera de tapar una problemàtica que un no havia parlat amb ningú. Això no és bo, no és sa. D'entrada, com que els capellans tenim molta relació amb molta gent, i sobretot amb nens i joves, hem de ser molt equilibrats en aquest sentit. No n'hi ha prou amb dir: "Demanes a Déu que t'ajudi, ho portes a la pregària i no en parlis amb ningú". És un tema que s'ha de treballar. Tant per la renúncia a una vida matrimonial i a tenir una família pròpia, com per a aquestes altres situacions és important parlar-ne i clarificar-ho.

**"S'HA DIT -MOLTS BISBES HO DIUEN-
QUE EL CELIBAT FOS REVISABLE
PER ALS CAPELLANS DIOCESANS"**

Veurem en algun moment capellans casats?

En la història de l'Església això ha existit, però en aquests moments no està previst. Jo no m'atreveria a dir que ho veurem; però certament en alguns moments s'ha dit -molts bisbes ho diuen- que fos un tema revisable per als capellans diocesans. Però això no vol dir

que sigui fàcil, perquè hi ha una tradició que pesa molt, amb arguments a favor i en contra. Que s'hi hagi d'arribar per necessitat també seria una llàstima. Vol dir que s'hauria d'acceptar, però no com un camí bo per l'Església. Si és important que no falti mai l'eucaristia -fonament de la vida cristiana i de l'Església- d'alguna manera o altra s'haurà de pensar en el futur. L'esperit ja il·luminarà els qui hagin de decidir perquè mai no faltin ministres que puguin celebrar l'eucaristia.

Els qui decideixen triaran abans capellans casats que dones cèlibes com a ministres ordenats?

En aquests debats si teològicament és possible o no, la tradició pesa molt i hi ha diferents opinions. L'Església demana que hi hagi el màxim d'igualtat de gènere. El màxim què vol dir? Fins on pot arribar? També que inclogui el ministeri ordenat? És un tema en debat. Més que un tema reivindicatiu seria perquè es veiés clar des d'un punt de vista teològic, pastoral, bíblic... Hi ha comissions que ho han estudiat, com el diaconat. És un camí a recórrer. La valoració del paper de la dona des de fa uns anys fins ara ha

canviat i s'ha guanyat molt. Però encara s'ha d'avançar. Amb això hi estem tots d'acord.

En el camp més personal, com el va marcar l'experiència com a missioner a Xile?

La nostra diòcesi de Barcelona encara ara té l'experiència missionera en col·laboració amb el nord de Xile i fins fa poc amb el nord del Camerun. Els capellans de Barcelona anàvem a col·laborar en aquests dos països. Ara només hi ha dos mossens grans que estan a Calama i hi porten més de quaranta anys. Els anys que hi vaig anar jo érem quatre o cinc companys, al nord de Xile, al desert d'Atacama. I amb col·laboració amb un bisbe, que ens va acollir molt bé, vaig poder fer una de les millors experiències de la meua vida.

Hi vau anar recent ordenat?

Després de cinc anys d'ordenat. Es recomana que sigui després d'un temps de rodatge aquí. Jo em vaig ordenar a Mollet i després vaig estar cinc anys a Santa Cecília, al passeig de Sant Gervasi. I llavors treballava de periodista a La Vanguardia. Em trobava molt bé a Barcelona, però

tenia aquest desig de fer un servei al tercer món i seguir l'exemple dels meus companys. Hi vaig anar per cinc anys i es va allargar una mica més perquè el bisbe em va demanar que em cuidés dels seminaristes i de l'acompanyament dels candidats de la pastoral vocacional. Al presbiteri érem uns 20 i hi havia 15 seminaristes. Era un bon moment. Ara, en pocs anys hi ha hagut una crisi molt forta a tot el país, pel tema dels abusos en bona part, que ha perjudicat la pràctica religiosa i les vocacions. D'aquell moment en tinc un record de molta riquesa pastoral, humanament. Recomanaria a tots els que puguin que marxin i facin una experiència.

S'hi contempla, en el pla de formació? O només és una recomanació?

Com una recomanació; també es poden fer experiències a l'estiu, anant de voluntariat o camps de treball, però és millor si hi vas un temps llarg, perquè és quan t'hi sents més identificat. L'església catòlica parlem molt d'Església universal, i allà ho vius en primera persona: t'acabes sentint molt com un d'ells. Els anys que vaig estar de delegat de Càritas, estava a Santa Coloma de Gramenet, i també em va ajudar molt a veure diferent tot aquest món de la gent necessitada.

I després de Santa Coloma?

Vaig anar a Sarrià, vaig canviar de realitat social. També hi ha un ambient de professionals, classe mitja benestant de tradició catòlica, molt solidària amb moltes causes, una parròquia amb molta vida; m'hi vaig sentir molt bé. Llàstima que hi vaig estar poc temps. Em van demanar de seguida que vingués aquí al seminari.

La Rebotiga n.41. Els màrtirs de la UCA al cine. La Pilarín i la Rosalía

Comentari de l'actualitat de la setmana des de la redacció de Catalunya Religió. Aquesta setmana parlem de l'estrena de la **pel·lícula** *Llegaron de noche* d'Imanol Uribe sobre els assassinats dels jesuïtes la UCA. Ens acompanya el director de cinema **Jordi Roigé**. També parlem del testimoni sobre la religió dels darrers dies de la **Pilarín Bayés** i de la **Rosalía**. I fem un comentari sobre els seminaris a partir de l'**entrevista** a **Salvador Bacardit**. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor**, **Glòria Barrete**, **Roger Vilaclara** i **Jordi Llisteri**.

ESCOLTA
EL PODCAST

Justícia i Pau denuncia la "discrecionalitat de la solidaritat dels estats europeus"

La resposta a l'emergència humanitària d'Ucraïna demostra que no és necessari que les persones es juguin la vida al mar per cercar refugi. Així ho destaca el **manifest** unitari 'Vies legals i segures i acollida digna per a totes. Quan es vol, es pot' que signa Justícia i Pau juntament amb una seixantena d'entitats. El comunicat denuncia la "discrecionalitat de la solidaritat dels estats europeus" i reclama que es reconeixin a totes les persones refugiades per igual. També que es garanteixi l'exercici del dret a migrar i d'asil de totes les persones que es veuen forçades a desplaçar-se.

CR | **LLEGIR AL WEB** (+)

Sicar avisa que el conflicte a Ucraïna pot incrementar el tràfic de persones

Milers de refugiats ucraïnesos, especialment dones, que abandonen casa seva, corren el risc de convertir-se en víctimes de tràfic d'éssers humans en origen, trànsit i destí i poden patir violència i abusos sexuals. Així ho confirmen entitats especialitzades com el programa **SICAR.cat** que desenvolupa l'entitat religiosa de caràcter social Adoratrius. "A Catalunya estem mantenint coordinacions amb diferents actors clau especialitzats en la lluita contra el tràfic de persones", explica la coordinadora de l'Àrea d'Incidència de SICAR.cat, **Rosa Cendón**.

ADORATRIUS | **LLEGIR AL WEB** (+)

L'Escola Cristiana renova la formació en pastoral educativa

Volen “despertar l’apetència”, fer venir ganes als docents perquè s’obrin a l’experiència de la fe. Així ha presentat la **Fundació Escola Cristiana** aquest dimarts al vespre el **Certificat de Competència en Pastoral Educativa** que engegarà el curs vinent. N’han parlat en una trobada amb una cinquantena de responsables de Pastoral i representants d’escoles cristianes a la Sagrada Família.

“No podem desvincular la pastoral de la pedagogia”, ha defensat la Secretària general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, **Meritxell Ruiz**, en obrir l’acte de presentació. Hi han participat, entre d’altres, representants de les escoles de Lestonnac - Companyia de Maria, Vedruna, La Salle, FEDAC, Salesians, Escola Pia, Maristes, RR. Sagrat Cor, Gabrielistes, Sagrada Família d’Urgell, Salesianes, Manyanet, Jesuïtes, Esclaves del Sgt. Cor, i les Escoles Parroquials, així com també del Secretariat de Pastoral amb Joves de l’Arquebisbat de Barcelona i alguns dels formadors del curs.

Ruiz ha recordat els orígens d’aquests projectes educatius: “Els representants de les nostres institucions van instaurar mètodes pedagògics dife-

rents i molt variats i es diferenciaven en aquesta mirada cristiana de l'escola", ha apuntat. I ha dit també: "La nostra pedagogia ve de la visió que tenim de la persona, del món, del transcendent".

Amb la mateixa mirada amb què Gaudí va impulsar una escola pels fills dels obrers de la Sagrada Família. Un projecte basat en el mètode Montessori i que va atendre la dimensió interior i espiritual dels alumnes. Aquest és l'escenari que ha escollit l'escola Cristiana per presentar un nou projecte de formació basat en la competència en pastoral educativa.

"Una competència per desvetllar l'apetència, el gust, les ganes, la vivència, l'experiència", ha explicat **Eloi Aran**, cap d'àrea pastoral i socioeducativa FECC. Aran ha descrit "el gir humanista" que ha pres la concepció de les competències des de 2008. I ha dit que la proposta vol "posar coneixements i habilitats vers la capacitació de la missió". I de quina missió es tracta? El responsable de pastoral de les escoles cristianes ha recordat que "les nostres institucions tenen una missió educadora, social i, en definitiva, evangelitzadora".

Com si fos mapa de línies de tren, el certificat s'obté quan s'han recorregut totes les línies. N'hi ha tres i s'estructuren per zones. Les zones inicials del recorregut de cada curs responen a la formació inicial comuna i, a mesura que s'avança, cada alumne pot triar itinerari i diversificar la formació. En les zones de final de curs es busquen espais de trobada, la relació, per fer experiència comunitària.

Són recorreguts d'un any que corresponen a 30 hores lectives cada curs. I cada línia o recorregut correspon a una dimensió d'aprenentatge: la dimensió afectivo-espiritual -que inclou la celebració o *leiturgia*-, la dimensió cognoscitiva-comunicativa -amb l'anunci o *kerigma*- i la pràctica-social -amb el servei o *diakonia*.

La formació combina formació online i presencial. També contempla la possibilitat d'obtenir el certificat en 6 anys i la possibilitat de cursar formacions puntuals. Segons la FECC es tracta d'una formació "contínua i necessària no tan sols ja per a persones destinades a liderar el projecte evangelitzador dels centres, sinó per a qualsevol docent d'una escola cristiana".

En total són 100 hores a fer en tres anys i que són possibles gràcies a la col·laboració de l'ISCREB, que certifica l'assoliment de cada dimensió al final del curs escolar. Segons la religiosa de la Companyia de Maria, **Núria Caüm**, que és la cap d'estudis i sotsdirectora de l'ISCREB, la col·laboració ve de lluny i s'ha anat adaptant "en allò que intuïm que són necessitats, desitjos i camins nous de col·laboració". La formació també és possible gràcies al treball conjunt amb altres entitats com la Fundació Pere Tarrés, Cristianisme i Justícia, la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS i Justícia i Pau.

En la presentació els assistents han comentat la iniciativa per grups i s'ha tancat l'acte amb una breu intervenció musical d'**Antoni Rodríguez**, cap de l'àrea jurídica i de recursos humans de la Fundació Escoles Parroquials de Barcelona.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

Atenció personalitzada orientada al carisma i a la missió de les institucions

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent... Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell

El cardenal de Rabat: “Amb Ucraïna es demostra que és possible que Europa aculli tothom”

El president de l'episcopat del nord de l'Àfrica, el cardenal Cristóbal López, ha demanat aquest divendres a Europa que aculli sense distincions les persones que arriben tant si són europees, àrabs o subsaharianes, perquè “amb Ucraïna es demostra que és possible”. Ho ha reclamat durant la primera edició de la **Tribuna Joan Carrera**, una iniciativa del Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans i *El Punt Avui*, amb el suport de tretze entitats, que s'ha celebrat a Barcelona i ha presentat l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella.

“En això ens hem de convertir tots”, ha advertit el cardenal López, que ha criticat que s'actui diferent segons la procedència dels refugiats, i ha recordat que amb el conflicte sirí el govern espanyol “va dir que no”.

En aquest punt, ha esmentat el president espanyol, Pedro Sánchez, que “va treure les concertinas d'Espanya per portar-les al Marroc”. En aquest sentit, ha dit que “Europa reprimeix als migrants com Pilat es renta les mans, fent que siguin els altres els que fan la feina bruta, i això és una vergonya”.

El cardenal ha defensat fer un pas més en el coneixement mutu entre cristians i musulmans, com ha exposat que ja s'està fent en molts àmbits. "És possible la fraternitat entre musulmans i cristians, i això em sembla fonamental dir-ho aquí", ha expressat.

"És perfectament possible establir amistats sinceres i profundes entre musulmans i cristians, treballar junts per construir un món millor", ha manifestat. Ha il·lustrat la relació entre uns i altres dient que "no és la mateixa relació que la Coca-cola i Pepsi". López també ha fet una crida a "combatre les *fake news* que diuen que els musulmans volen envair Europa i acabar amb la nostra cultura o civilització". En aquest punt, ha estat clar: "Menys parlar dels musulmans i més parlar amb els musulmans". El cardenal, en un auditori amb més d'un centenar de persones procedents d'entitats cristianes de Catalunya i moderat per la directora de Catalunya Religió, **Laura Mor**, ha defensat el diàleg interreligiós entre cristians i musulmans: "és possible i una realitat creixent, no només al Marroc sinó també a Catalunya". Entre els assistents hi havia responsables de les entitats convocants i membres de la família salesiana. També hi ha

assistit el diputat al Congrés Joan Capdevila, la directora general d'Afers Religiosos **Yvonne Griley**, el president del CAC **Xevi Xirgo**, el director adjunt de El Punt Avui **Carles Sabater**, i el president del Grup Sant Jordi, Pere Fàbregas, que ha presentat l'acte.

En el torn de preguntes, i sobre la política espanyola pel que fa al Sàhara Occidental, el cardenal de Rabat no s'ha volgut posicionar, però ha assegurat que "l'Església es preocupa dels saharauis com de tots els pobles".

També ha valorat la propera canonització de **Carles de Foucault** com "un moment d'extraordinària importància" perquè els cristians del Marroc se senten "inspirats" pel seu testimoni. "Aquesta canonització és com dir-nos, endavant, esteu en el bon camí, no us preocupeu", ha conclòs.

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, que ha presentat a López, ha criticat "el pessimisme d'Europa" i l'ha posat al costat de l'optimisme que ha mostrat l'arquebisbe convidat. "Europa no anirà endavant sense esperança, sense creure en ella matei-

xa", ha manifestat, i ha aprofitat per reclamar més mesures de suport a la família als polítics europeus.

"L'Església catalana continua ben viva"

En l'obertura de l'acte, el president del Grup Sant Jordi de Defensa i Promoció dels Drets Humans, Pere Fàbregues, ha destacat que la trobada "demostra que l'Església catalana, la mil·lenària Església catalana, continua ben viva i manté una vitalitat i un perfil propi que procedeix d'una llarga història, arrelada en la tradició tarraconense tan ben definida pel canonge Carles Cardó".

Cristóbal López Romero va néixer a un poble d'Almeria i des de petit es va establir a Badalona. Va fer Ciències de la informació a la UAB i Teologia al Seminari de Barcelona, on fou ordenat el 1979. Salesià, amb 32 anys va ser enviat al Paraguai, on va ser provincial dels salesians primer i president de la conferència dels religiosos. Va arribar al Marroc el 2003, és arquebisbe de Rabat des del 2017 i cardenal des del 2019. Els actes de la Tribuna tenen el suport de tretze entitats, que són Animaset, el Consell de Laics

dels Caputxins de Catalunya, Cristianisme al segle XXI, Cristianisme i Justícia, Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació, la Fundació Catalunya Religió, la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, la Fundació Joan Maragall, la Fundació Pere Tarrés, Justícia i Pau, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, Santa Anna-Hospital de Campanya i la Unió de Religiosos (URC).

L'activitat, en format de dinar col·loqui, i que preveu fer-se dues o tres vegades l'any, té per objectiu recollir i actualitzar les inquietuds en la trajectòria del bisbe Joan Carrera, redactor del document *Arrels cristianes de Catalunya*. Pretén abordar la situació del cristianisme, les experiències de diàleg, la comunicació i la participació social per tal de potenciar la presència del fet religiós en la societat catalana.

CRISTÓBAL LÓPEZ EN UNA RECENT
ESTADA A PARAGUAI.

Cristóbal López: “L'Església ha d'estar allà on hi ha ferida”

El cardenal i arquebisbe de Rabat, el salesià **Cristóbal López**, visita aquest divendres Barcelona. Ho farà en el primer **dinar-col·loqui 'Tribuna Joan Carrera'**, que tindrà lloc al restaurant Pomarada de Barcelona de dues a quatre de la tarda. Hem aprofitat per conversar amb ell de temes eclesials, socials i migratoris.

Com li agrada més que el presentin, com a cardenal o com a salesià?

Jo soc salesià, això de ser cardenal ha estat un accident! Ser salesià és la meva identitat cristiana, i el que ha vingut després són accidents del recorregut. Ser cardenal per a mi no afegeix res al que soc, no obstant, ser cristià i salesià sí que és per a mi essencial.

Vostè afirma que ser cardenal no és cap ascens. Com entén vostè ser-ho?

És un servei que se'm demana prestar a l'Església universal. Totes aquestes coses, ser bisbe, ser cardenal, és una explicitació de la meva vocació baptismal. El fonamental és el baptisme que ens fa fills de Déu i germans de Jesús i de la humanitat sencera, aquest és el més alt ho-

nor, la nostra vocació fonamental. Tota la resta són serveis que es presten dins de la comunitat cristiana, que no ens fan ni millors ni pitjors, ni més que ningú ni menys que ningú. Som tots iguals en el baptisme, en el fonamental.

Allò que el cardenal és el 'príncep de l'Església' ha distorsionat aquesta igualtat?

Efectivament. Jo reivindico el meu ser príncep però no per ser cardenal sinó de naixement. Un príncep què és? un fill de reis. Doncs bé, la meva mare es deia María Reyes i tothom la coneixia com a Reyes. Jo soc fill de Reyes, un príncep de naixement. Ser príncep perquè s'és cardenal està fora de tota eclesiologia d'acord amb el Vaticà II. Més fora encara està el reivindicar-ho, ser príncep de l'Església. Jo no ho vull, no ho accepto. Soc cardenal com un servei que el Papa m'ha demanat, conseller del Papa per dir-ho d'alguna manera però res més que això.

Com es tradueix en la seva vida diària aquest ser igual als altres?

Jo intento viure la pobresa a la qual m'he compromès com a salesià, i com a valor cristià. Hi

estem cridats tots a viure així en l'Evangeli. Jo vull identificar-me amb els pobres, és una opció. És una sort que per exemple les vestimentes cardenalícies s'hagin anat simplificant, tant en la vida diària com en la litúrgia. Malgrat podrien simplificar-se encara més, penso que avui ja no és gens escandalós. Abans podia ser-ho, la qüestió de la capa vermella de cinc metres, per exemple, però aquesta ja no existeix. Jo vesteixo senzillament, i el que veig en general va en aquesta tònica. Jo porto la creu salesiana, una creu senzilla, que he portat ja abans de ser bisbe i amb discreció. M'agrada anar el més senzill possible, i a l'estiu fins i tot més que ara.

El 'carrerisme' que impera en alguns casos dins de l'Església és un handicap per recordar que s'està al servei dels altres?

Sí. Existeixen aquest tipus d'actituds i pretensions. Gràcies a Déu crec que no és una cosa majoritària, però estava pràcticament erradicada i en les noves generacions apareix, com una mala herba que l'arrenques però que al cap d'un temps torna a sorgir perquè han quedat llavors enterrades. Existeix avui entre els nous sacerdots un estil d'entrar en una carrera amb

esglaons, on vas pujant més, vas cobrant més i vas obtenint privilegis. Per a mi és molt trista aquesta situació, com dic crec que és minoritària, però és trista perquè Jesús ens diu molt clar que 'jo no he vingut a ser servit si no a servir'. Això està clar, i si no ho fem és perquè no volem. L'Evangeli és aigua clara.

Don Bosco, el fundador dels salesians, va tenir somnis reveladors. Com somia vostè l'Església?

El papa Francesc en el document 'Estimada Amazònia' acaba en un capítol parlant de quatre somnis. Té un somni social, un somni cultural, un somni ecològic, i un somni eclesial. Aquí parla d'una Església sinodal, comunitària, en la qual avancem junts; una Església poble de Déu, en comunió. Com va dir el Papa en una ocasió, 'com m'agradaria una Església pobra i per als pobres'; una Església en sortida, com ell repeteix tant, que surti i es posi al servei del món per a construir la societat d'acord amb els criteris de l'Evangeli; una Església que va cap al que està ferit. Una Església així és el que jo somio, i en aquest somni coincideixo plenament amb les expressions del papa Francesc i amb el que

jo entenc que és l'Evangeli. Alguns creuen que el Papa s'està inventant un nou cristianisme i no, el que està fent és ser més tradicionalista, conduir-nos constantment cap a l'Evangeli.

Vostè és cardenal a Rabat, el Marroc, un país on els cristians són una minoria.

Què fa l'Església al Marroc?

Jo aquí m'he convertit. No ara, sinó també quan vaig estar vuit anys a Kenitra. Jo venia d'una situació totalment diferent de cristiandat al Paraguai, on el 99% de les persones eren batejades i on l'Església ocupava tots els espais i tenia una presència i un pes molt important en la societat. Ara estic en un lloc on els cristians som minoria absoluta, una insignificància, i on no tenim cap pes social. Un es pregunta què fem aquí, quin sentit té la presència de l'Església aquí. Això no augmenta, és a dir, som pocs i continuarem sent pocs segurament. Una empresa comercial ja hauria marxat després de tants anys sense obtenir "beneficis". Nosaltres ens quedem perquè creiem que som aquí perquè Déu ens crida a ser-hi i llavors descobrim el que espero que tota l'Església descobreixi: la fi és el Regne de Déu i no l'Església. No som aquí perquè l'Església s'engrandeixi, hi som per anunciar a Crist

i l'Evangeli. I això ho fem a través del nostre testimoniatge personal, del nostre treball per construir un món millor, i per fer que la humanitat, cada vegada més, sigui la família de Déu, unida i en fraternitat. Vivim amb alegria la nostra fe cristiana aquí en minoria.

El diàleg interreligiós comença pel dia a dia més que per les altes esferes?

El diàleg islamo-cristià es viu primer de tot en la convivència, en el quotidià, en l'amistat, en el bon veïnatge, en el treball. Aquí és on descobreixes que cada persona és diferent però que és una bona persona o no tant, però quan fas això t'adones de fins a quin punt som iguals o de la mateixa família. Jo aconsello molt un lema que mig em vaig inventar que diu 'menys parlar dels musulmans i més parlar amb els musulmans'.

Quan parles amb un musulmà i li preguntes les seves inquietuds, com viu, quines angoixes té, t'adones que és com nosaltres. El diàleg interreligiós consisteix en això i es fa gairebé sense voler. Després ja es dona el diàleg de les obres, treballar junts pels drets humans, per les grans causes de la humanitat. També aquí podem tenir projectes comuns.

A Rússia, amb la invasió d'Ucraïna, s'ha vist com religió i estat van de la mà. Les religions es veuen abocades sovint a conflictes i s'oblida el vincle de pau que poden generar?

En la història de l'Església hi ha massa males experiències a aquest nivell. Entre Església i estats, entre Església i Política ha d'haver-hi sempre la bona distància. Ni estar totalment separats com en algun lloc, ni en oposició i persecució, ni estar tan junts que al final som un. No és fàcil. A Rússia, encara que no conec la realitat a fons, crec que hi ha una excessiva fusió entre Església i Estat, com va ocórrer amb el franquisme a Espanya. És trist que se li exigeixi al papa Francesc que es defineixi i que estigui per Ucraïna. El Papa no està ni per Ucraïna ni per Rússia, està contra la guerra i a favor de la pau. Està pels dos pobles, no pot dir que vol a un poble més que a un altre, encara que l'operació militar hagi estat detonada per un. El que busca el Papa és que hi hagi pau i que tots visquem i ens entenguem com a germans.

On ha d'estar avui l'Església?

A tot arreu, allà on està la persona humana, especialment els més pobres i abandonats.

L'Església, que no són només els bisbes, ha de ser allà on fa mal. Els cristians hem de ser com la sang que va a la ferida sense que se la cridi. Quan la sang va a la ferida no és que es vulgui escapar, és que vol tancar la ferida amb les plaquetes. Un cristià hauria d'estar on hi ha una ferida en el món, intentant curar aquesta ferida. Cal estar a tot arreu però principalment en la ferida.

Tot Europa es planteja ara l'acolliment de refugiats d'Ucraïna. Hi ha una doble vara de mesurar per acollir a Europa?

Sí. A Europa ara se li veu el llautó. Abans Espanya no podia acollir cinc mil sirians, no pot acollir els que venen d'Àfrica, però Als que són europeus sí que els obre les portes. És veritat que és una guerra flagrant, no ho nego en absolut, però no ho ha estat menys al centre d'Àfrica, o al Iemen, o al Sudan... però està més lluny, són negres, no els fem cas, i se'ns veu el llautó. Jo el primer, com a europeu, em colpejo el pit i dic: 'em fa vergonya la meva mare Europa'. El Papa va dir que cada comunitat religiosa, cada col·legi, cada parròquia acollís un refugiat. L'Església espanyola es va posar en moviment, es-

tàvem preparats per rebre milers de migrants. L'Estat va monopolitzar les coses, va dir que n'anàvem a rebre dinou mil. Dos anys més tard s'havien rebut només dos mil cinc-cents o tres mil, i després ja es va oblidar. L'entossudiment d'Europa és una vergonya i és antievangèlic. I sé que no és fàcil perquè no es poden obrir les portes sense més, però hi ha polítiques aperturistes i es poden estudiar les coses perquè hi hagi més obertura.

GLÒRIA BARRETE -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

La Casa Museu Gaudí torna a obrir les portes

Aquesta setmana la Casa Museu Gaudí ha tornat a obrir les portes als visitants. La casa ha estat tancada a les visites des del març del 2020, quan la Junta Constructora de la Sagrada Família va acordar aturar les visites per efecte de la pandèmia de la Covid-19. La visita a la Casa Museu Gaudí és només accessible per a aquelles persones que visiten el Park Güell. Les entrades de la Casa Museu Gaudí estan disponibles mitjançant el QR que es troba a l'accés de la casa.

SAGRADA FAMÍLIA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

11.000 persones caminen la 'Magic Line Sant Joan de Déu'

La novena edició de la Magic Line Sant Joan de Déu ha aconseguit reunir 11.000 persones que han caminat per un món millor sota el lema #SomElQueCompartim. La mobilització, ja consolidada a Barcelona i Mallorca, ha aterrat per primera vegada a Madrid i Lleida. S'estima que la recaptació arribarà als 250.000 €. Els diners es destinaran a millorar la vida de persones en situació de sense llar i dependència, persones amb problemes de salut mental o discapacitat intel·lectual, persones migrants, gent gran i infància, entre d'altres.

SOLIDARITAT SJD | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mor Rosa Prat, religiosa reparadora sempre activa

Era una persona molt estimada i solidària. **Rosa Prat Monjonell** ha estat una dona singular. Així ho expliquen les persones que la van conèixer. Sempre activa, es va dedicar a compartir la seva fe amb els altres com a religiosa de **Maria Reparadora**, família d'espiritualitat ignasiana. I ho va fer amb el treball en cases d'exercicis i impulsant la renovació de la catequesi en la fundació del SIC, el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears. Prat va morir dimecres a l'edat de 94 anys.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Què sabem de Sant Josep?

El 19 de març és la festivitat de Sant Josep. Des del 1399 i per iniciativa dels franciscans és també la festa del dia del pare. Actualment, la segona afirmació és la que pren més relleu i en molts aparadors veiem anunciada aquesta efemèride, convertint-se més en un reclam pel consum que en un temps de reflexió vers la figura del pare i de Sant Josep. Però, en realitat què sabem de sant Josep, a part que va fer de pare a Jesús i que era fuster? Quina és la seva simbologia, els seus símbols? Apropem-nos hi i donem-hi contingut.

Segons, *Jesús. Un perfil biogràfic* d'**Armand Puig**, Josep, del llinatge de David, apareix en tots els textos com el pare legal de Jesús. Era gran i vidu quan va contraure matrimoni amb Maria. Tenia quatre fills i dues filles. Per tant, Jesús va créixer en una família nombrosa, en el poble de Natzaret que tenia uns cinc-cents habitants i se situava a la baixa Galilea, on l'agricultura i la ramaderia eren les ocupacions més habituals. Jesús cresqué en una societat agrària, però no feu pas de pagès, treballava a la fusteria del seu pare. Trobem que en alguns textos s'esmenta Jesús com el fill del fuster. Cal precisar que en aquella època els fusters tant podien

treballar la fusta com el ferro o la pedra. Josep va ser el mestre de Jesús tant en el domini de les habilitats sobre els materials abans esmentats com en la transmissió de la Llei. Recordem que el pare presidia el Sopar Pasqual que és el ritual més important del judaisme. Per tant, Josep, que va morir en vida de Jesús, és el responsable dels seus ensenyaments tant artesanals com religiosos i, per damunt de tot, era el pare d'una família nombrosa de la qual ell era el fill petit. Els relats evangèlics precisen que Jesús va viure i treballar a Natzaret fins els trenta anys i, de ben segur que l'exemple del seu pare va constituir un important marc de referència.

Sant Josep porta doncs associats tres tipus de símbols: Josep amb el nen Jesús en braços, les eines de fuster i la vara florida. El primer fa referència a la paternitat que va exercir sobre Jesús, el segon fa al·lusió al seu ofici i el tercer, segons la tradició, és resultat de que en el moment que sap que ha estat escollit com espòs de Maria, la vara floreix miraculosament. Es creu que la vara era d'avellaner ja que és a mitjans de març que aquest arbust comença a florir. Ara bé, les flors que treu la vara no són d'avellaner sinó que són blanques i d'unes certes dimensi-

ons. En algunes obres pictòriques les flors són nards, en altres llessamins o fins i tot assutzenes o lliris blancs. Ara bé, sempre es tracta de flors blanques que simbolitzen la puresa d'esperit, de cor i la humilitat.

Patró de l'Església Universal i dels seminaris

Si parlem d'art, no podem pas de deixar de banda la relació de Sant Josep amb la basílica de la **Sagrada Família** de Barcelona. Abans de res, pel fet que va ésser l'Associació de Devots de Sant Josep qui va iniciar la construcció del temple i, uns anys més tard, aquesta entitat va encarregar a Antoni Gaudí la continuació de les obres. D'altra part, Sant Josep té dedicada una de les parts de la façana del naixement i apareix en diverses escultures.

Sant Josep és també un dels sants que més notorietat pren amb el pas dels segles. Des del segle XVI és el patró dels fusters; més endavant ho serà d'altres professions, com els pregoners, els aiguaders.. i actualment és patró de l'Església Universal i dels seminaris. El **papa Francesc** va signar, el desembre de 2020, la Carta apostòlica *Patris corde* (Amb cor de pare), i va

dedicar tot l'any 2021 a Sant Josep. En el document, el Sant Pare destaca que Josep és el pare en la tendresa, el pare en l'obediència, el pare en l'acolliment, el pare del coratge creatiu, el pare treballador, i el pare a l'ombra, des d'un eloqüent silenci. En una homilia de desembre del 2021 el sant Pare també qualifica Sant Josep, d'acord amb el relat evangèlic, com l'home just pel tracte que té amb Maria un cop sap que està embarassada.

Per tot plegat, Sant Josep simbolitza l'home treballador que ensenya l'ofici als seus fills, la persona que promou el respecte i el coneixement dels principis del judaisme dins la família, el pare bondadós i amatent d'una família nombrosa en la qual Jesús hi viurà fins als trenta anys, just quan comença la seva vida pública i, per damunt de tot, és l'home just.

Amades diu que la festivitat de Sant Josep és com una clariana enmig de la Quaresma. Que el clar del bosc ens permeti gaudir de la deliciosa crema de Sant Josep i, a la vegada, reflexionar sobre els valors que atresora la vida d'aquest sant.

Sant Ignasi i Manresa

**JOSEP GALLIFA
A UNIVERSITAS**

El 25 de març de 1522 -ara fa just 500 anys- va arribar a Manresa Ignasi de Loiola, després de fer un llarg camí des de la seva vil.la natal. Ferit en una cama, havia estat al bàndol perdedor d'una guerra, i es va haver d'exiliar de les seves terres navarreses.

Volia anar a Terra Santa des de Barcelona i havia estat uns dies a Montserrat on havia deixat les armes de cavaller i donat els seus vestits de noble, per vestir com un pobre. Francesc Riera S. J. explica molt detalladament l'estada de Sant Ignasi a Manresa en un magnífic llibre escrit i editat amb motiu del 500 aniversari d'aquest esdeveniment (1).

El peregrí de Loiola -explica Francesc Riera- va arribar a Manresa per estar-hi uns dies, per reflexionar sobre la vivència de Montserrat, però hi restà 11 mesos. A Manresa va viure a l'Hospital de Santa Llúcia, un hospital dels pobres que el va acollir. Començava per Ignasi una nova vida, lluny del luxe i la vida als palaus. Una vida però que, reconciliant-se progressivament amb el seu passat, lliurà a la Gràcia de Déu.

La Manresa de fa 500 anys era ja ciutat, amb l'església de la Seu, el convent de Sant Domènec, Les esglésies de Sant Miquel i del Carme, el Priorat de Sant Pau, l'Hospital de Sant Andreu, el convent de Santa Clara, el proper San-

tuari de La Salut de Viladordis, etc., és a dir una petita ciutat, però amb una rica vida religiosa i espiritual. En aquest entorn Manresà i en una cova propera a l'ermita de Sant Bartomeu i encarada a Montserrat en la que hi feia estades, és on aquell peregrí pobre tingué una continuada experiència espiritual que va deixar per escrit. Van ser els coneguts Exercicis Espirituals, una experiència fundant que estava destinada a tenir el potencial de transformar la cristiandat. Eren temps on l'humanisme s'obria camí, al mateix temps que, per altra banda, la reforma protestant començava a qüestionar el catolicisme. Deu volgué que, en aquelles circumstàncies, la renovació catòlica passés per l'experiència d'aquell peregrí pobre de Loiola, per un temps manresà. L'impacte d'aquella experiència fundant d'Ignasi, arriba fins avui amb una gran força, sobretot pel desenvolupament que ha tingut la Companyia de Jesús. Vegem-ne breument alguns exemples:

Primer: L'espiritualitat. Generacions i generacions de cristians han pogut realitzar, a partir d'aquella experiència d'Ignasi, processos de discerniment espiritual. Puc donar un modest testimoni personal: Quan encara no coneixia gran cosa de Sant Ignasi ni de la seva vincula-

ció amb Manresa, de bastant jove, vaig tenir la ocasió de participar en una tanda d'exercicis espirituals per a joves a Loiola, una experiència de la que en guardo un molt bon record. Ben segur que experiències semblants hauran tingut molts i molts joves.

També uns anys més tard, però encara en anys de joventut, vaig tenir la oportunitat de conèixer la riquesa del cristianisme de base manresà, participant en el meu cas en la formació de caps del moviment escolta a la demarcació de Manresa. Ja llavors em vaig adonar de la riquesa i diversitat de grups i comunitats cristianes, un cristianisme reflexiu i senzill que em va impressionar. La Manresa actual podem entendre-la doncs també com una ciutat acaronada per la ma de l'humil Sant de Loiola.

Ja de més gran, també he pogut ser testimoni de la influència dels Jesuïtes en l'educació al món. He conegut professors d'universitats de la Companyia de Jesús: del Boston College, de Fordham a NY, de Georgetown, de la Loyola University a Chicago o de la Fairfield University. Molts d'ells són coneixedors de l'experiència de Sant Ignasi a Montserrat i Manresa i alguns han fet fins i tot el camí Ignasià des de Loiola a Manresa. Però al costat d'aquestes grans uni-

versitats he conegut també escoles en diversos països o moviments educatius populars com Fe i Alegria a Llatinoamèrica, en concret de Bolívia. Sempre he constatat com Manresa és coneguda al món dels Jesuïtes. Així més de 60 institucions a tot el món, diu Francesc Riera en el seu llibre, porten el nom de Manresa.

Els llocs ignasians ens recorden aquesta presència de Sant Ignasi. És un goig passejar per la capital del Bages, recorre'ls i imaginar com seria l'estada d'aquell peregrí. Tenen un gran potencial de reflexió cultural i espiritual. També a Manresa hi ha, com se sap, el Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana, amb les seves propostes formatives i espirituals i on, al Temple del Santuari, es poden visitar també els recents mosaics de Marko Rupnik. A Manresa, fa 500 anys, hi va fer estada un sant que va deixar una gran petjada espiritual i el seu testimoni de fer-ho tot, com ell mateix deia, "Ad Maiorem Dei Gloriam".

(1) Riera i Figueras, Francesc (2021) *Manresa Ignasiana. Cinc Cents anys. El pelegrí de Loiola i els Jesuïtes*. Barcelona: Eides-Cristianisme i Justícia/Manresa: Fundació Cova Sant Ignasi.

Olesa de Montserrat enceta la temporada de Passions amb una obra "més universal"

DM, 22/03/2022 | REGIÓ 7

Entra en vigor la nova ordenança de Lleida que facilita obrir centres de culte

DM, 22/03/2022 | SEGRE

Fonollosa restaurarà les façanes i les cobertes de l'església de Sant Vicenç de Fals

DC, 23/03/2022 | REGIÓ 7

Víctimes d'abusos sexuals demanen a Omella que no confiï el cas a advocats de l'Opus Dei

DJ, 24/03/2022 | 3/24

Justícia coordinarà els actes institucionals dels 500 anys de l'estada d'Ignasi de Loiola

DV, 25/03/2022 | REGIÓ 7

Les caputxines de Manresa deixen a una entitat espais del convent i en negocien la cessió a l'Ajuntament

DV, 25/03/2022 | REGIÓ 7

El pas de la Segona Caiguda de Jesús torna a la processó del Divendres Sant a Reus

DV, 25/03/2022 | DIARI DE TARRAGONA

La Sagrada Família recorre als tribunals per continuar construint en sòl protegit

DV, 25/03/2022 | NACIÓ DIGITAL

Manos Unidas ONGD
 En este [#DíaMundialDelAgua2022](#) que ya termina, os traemos este vídeo, lleno de datos llamativos.

En 2021, promovimos múltiples proyectos de agua, que beneficiaron directa e indirectamente a 170.000 personas en todo el planeta.

Más información: bit.ly/dia-agua-2022...

81 reproducciones

21:00 - 22 mar '22 · [Twitter Web App](#)

Vedruna Catalunya Educació
 @VedrunaCat

Des d'aquest dimecres i fins divendres a [#Vic](#), 19 educadors fan EXPERIÈNCIES VEDRUNA per:

Conèixer la ciutat de la Joaquina, Vic

Treballar entre tradició i actualitat

Aprofundir en el perfil educador Vedruna

[#escolacompromesa](#)

[Traducir Tweet](#)

Twitter tu respuesta

Abadia de Montserrat
 @montserratinfo

En unos momentos comencen les Laudes de la festa d'avui, sant Benet, el nostre pare en la vida monàstica. Presidirà el P. Abat Manel Gasch

[Traducir Tweet](#)

7:24 - 21 mar, 22 · [Hoetsuite Inc.](#)

Monestir de Poblet
 @MonestirPoblet

Avui a les 12:00, després de la Missa Conventual, inaugurarem l'exposició: Música callada. La podreu veure a la Sala del Cubar, fins el 19 d'agost, dins l'horari de visita del Monestir. Us esperem!!!@MonestirPoblet

[Traducir Tweet](#)

11:17 - 19 mar, 22 · [Twitter for iPhone](#)

La Sagrada Família
 @SagradaFamilia

Avui us mostrem una comparativa de la façana de la Passió dels anys 1972 i 2022. Aquesta façana es va iniciar l'any 1954 amb l'excavació dels fonaments i es va finalitzar l'any 2018 amb la col·locació de la darrera peça del conjunt escultòric de la Resurrecció

[@EspaiSubirachs](#)

[Traducir Tweet](#)

12:28 - 23 mar, 22 · [Twitter Web App](#)

La Salle Comtal
 @LaSalleComtal

- 21 DE MARÇ: DIA MUNDIAL DE LA POESIA - L'alumnat de 4t ens recorda aquest dia tan especial recitant la poesia "Si el món fos" de Joana Raspall. "Qui voldrà escriure un nou món més just i net?"

[#EstàsACasa](#)

[Traducir Tweet](#)

63 reproducciones

10:36 - 21 mar, 22 · [Twitter for iPhone](#)

Maristes Catalunya
 @MaristesCat

Els Maristes, rebuts pel [@Pontifex](#) es aquest matí amb motiu de la Conferència general de l'Institut a Roma. El papa Francesc ha instat els germans a treballar en l'educació "mirant més enllà per educar a mirar més enllà". Gràcies! [#MaristesEscolts](#)

[Traducir Tweet](#)

vaticanenews.va
 El Papa: superar la concepció ideològica il·luminista de l'educació - Vatican News

14:11 - 24 mar, 22 · [Twitter Web App](#)

IQS
 @IQSbarcelona

Indefugibles, nou podcast de l'IQS a Catalunya Religió

És el nou programa de podcast de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià de l'IQS, on es tracten "temàtiques que ens persegueixen i, per molt que vulguem, no podem defugir"

[+buff.ly/363VUmn](https://buff.ly/363VUmn)

[Traducir Tweet](#)

14:30 - 24 mar, 22 · [Buffer](#)

Llibreria Claret
 @LlibreriaClaret

El proper 5/03 presentem Els 7 superpoders de la felicitat a la Llibreria Claret. Un llibre d'autoajuda escrit i dibuixat 100% a mà per l'autor [@Juanjofdezsola](#) Comptarem amb la presència de [@Xantallavina](#) T'ho podràs?? Vine! No en sortiràs indiferent.

[Traducir Tweet](#)

13:01 - 23 mar, 22 · [Hoetsuite Inc.](#)

Escoles FEDAC
 @EscolesFEDAC

Avui és L'Anunciata i rendim homenatge a les germanes Dominiques [@anunciataCAT](#), fundadores de les [#escolesFEDAC](#)! Gràcies per haver-nos ensenyat tant, però sobretot pel vostre exemple i carisma! [#avuixdema](#) [#ilegatFEDAC](#) [#Tutopia](#)

[Traducir Tweet](#)

101 reproducciones

8:01 - 25 mar, 22 · [MetaPost](#)

Cristianisme i Justícia
 @CJusticia

[#UCA](#) | Hoy que se estrena la película "Llegaron de noche", nos hacemos eco de las declaraciones recientes de Andreu Oliva, rector de la [@UCA_ES](#), sobre la reapertura de caso de la masacre

Notícies UCA

noticias.uca.edu.es
 "Que no se juegue con los anhelos de las víctimas y con su sufrimiento" | Noticias UCA

10:44 - 25 mar, 22 · [Twitter Web App](#)

Fundació Pere Tarrés
 @Fundperetares

Genis creatius, aquest estiu us esperen les colònies de la Fundació Pere Tarrés!

Prepareu-vos per viure un estiu inoblidable amb els tallers i les activitats que més us agraden: tecnològiques, cuina, ball, teatre... T'apuntes a l'aventura?

ow.ly/c5vQ50lpYrp

[Traducir Tweet](#)

18:01 - 24 mar, 22 · [Hoetsuite Inc.](#)

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Jordi Llisterrí i Roger Vilaclara. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Membra, Lucía Montobbio, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, Noemí Ubach, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

FORMEM PART DE

